

„Itt van az ősz, itt van újra...”

Bár az időjárás még a nyarat idézi, néhány napja beköszöntött a meteorológiai ősz: vége az óvodai és iskolai vakációnak, a hivatalok leállásának.

A szeptember szó hallatán kicsinek és nagyok vélhetően ugyanaz a szó jut elsősorban eszébe: az **iskolakezdés**. Ez a gyermekekben vegyes érzelmeket kelt: jó újra több időt tölteni a játszópajtásokkal, csak ne kellene annyit tanulni! A szülők is már augusztusban készülődni kezdenek a következő tanévre. A leányvári általános iskolában idén szeptember 3-án 109 tanuló, közülük 16 elsős kisgyermek kezdte meg tanulmányait, melyhez ezúton is sok sikert kívánunk mindannyijuknak! *(Az iskolával kapcsolatban több téves információ terjedt el az elmúlt hónapokban. Az iskolarendszert érintő legfontosabb, legfrissebb híreket polgármester úr beszámolójában olvashatják.)*

Szeptember első napjai Leányváron a **Falunapok** közeledtét is jelentik. Az óvodások, iskolások és a kultúrsoportok tagjai énekkel, verssel, zenével, tánccal készülnek, hogy a rendezvényen minél színvonalasabb műsorral kedveskedjenek a nézőknek. (A részletes program az Önkormányzat rovatban található.)

A **LENA** Egyesület is tartogat programokat az őszre: többek között ismét megrendezi hagyományos **ruhabörzét**, sőt, idén először **bolhapiacot** is szervez a faluban!

Úgy tűnik, hogy falunkban újra beindul az élet, mozgalmas hetek elé nézünk. Újságunk pedig továbbra is arra törekszik, hogy minden, a faluban történő, illetve a falut érintő kérdésről, eseményről tájékoztassa Olvasóit!

Jó szórakozást kívánunk a nyári szünet utáni első lapszámunkhoz!

A szerkesztőség

Mozgalmas önkormányzati nyár

Rendhagyó nyarat tudhatunk magunk mögött. A nyár az önkormányzatok és általában a közigazgatás életében egy meglehetősen nyugodt időszak. A legtöbb hivatalban ilyenkor vonulnak a dolgozók szabadságra, illetve vannak hivatalok, ahol szünetel is a munka néhány hétig. Nem igaz ez teljes mértékig a leányvári önkormányzatra. Szerencsére ezen a nyáron akadt munkája mind a képviselő-testületnek, mind a hivatalnak. Miért mondom, hogy „szerencsére”? Mert többnyire olyan ügyekben kellett döntéseket hozni, illetve intézkedni, melyek fontos közösségi érdeket szolgálnak és előremutató lépések a falu életében.

Komoly erőfeszítéseket tettünk a korábbi írásomban már említett adóbevétel kiesés pótlására. A kieső bevétel egy részét sikerült – főleg a korábban be nem fizetett telek- és építményadó behajtásával – pótolnunk. E mellett azonban nagyon szigorú takarékokosságra is kényszerültünk. Több, a költségvetésben még szereplő kiadási tételt kellett elhagynunk, mert nem tudjuk biztosítani hozzá a szükséges pénzt. Amiatt, hogy az önkormányzat semmilyen tartalékkal nem rendelkezik – sőt, sajnos immár több éve próbál megbirkózni a felhalmozott adósságával – nagyon nehéz kezelni ezt a helyzetet. Csak a legkisebb költségigényű „fejlesztéseket” tudjuk megvalósítani, a nagyobb léptékű, több éve napirenden lévő fejlesztésekre nem tudunk pénzt keríteni. Nem kis teher ebben a helyzetben a művelődési ház felújításának finanszírozása sem. A nyár folyamán több alkalommal is jártam személyesen Veszprémben, az MVH régiós központjában, hogy előmozdítsam a még **januárban beadott pályázati elszámolásunk** kifizetését. Remélem, mire ezek a sorok Önök elé kerülnek, addigra már megérkezik hozzánk a pá-

lyázati támogatásként elnyert pénz is. Mindemellett július végén **újabb, az eszközbeszerzésekről szóló pályázati elszámolást nyújtottunk be.** Tekintettel arra, hogy elszámolásra itt is csak kifizetett számla nyújtható be, jelenleg a Raiffeisen Banktól felvett 25 milliós finanszírozó hitelen túl további, közel 3 millió forintnyi önkormányzati saját pénzt kellett erre a célra elköltenünk, ami addig, amíg a korábban elnyert pályázati határozatnak megfelelően nem kerül kifizetésre részünkre, nagyon hiányzik a falu működtetéséből.

Pályázataink tekintetében **az óvoda nyílászáró korszerűsítésére benyújtott pályázatunk** még elbírálás alatt áll. Egy másik, a társulás óvodáit összefogó pályázat is benyújtásra került. Az óvodapedagógusok képzése mellett új, korszerű, gyerekarát játszótéri eszközök beszerzésére pályáztunk. Nyár elején hirtelen jött lehetőségként részt vettünk egy másik **TÁMOP pályázatban** is, melynek **témája az egészséges életre nevelő programok megvalósítása.** Kedvező elbírálás esetén óvodás és iskolás gyerekek ingyenes úszásoktatására, a jövő évi egészségnapra, illetve több egészséges életmódot népszerűsítő előadásra és sportprogramra kaphatunk támogatást. Ezen túlmenően az **Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében kiírásra került falumegújítási pályázaton is részt kívánunk venni.** A pályázati dokumentációt az önkormányzat a Leányvári Nagycsaládos Egyesülettel és a Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Egyesülettel karöltve készíti, **melynek témája egy új játszótér kialakítása a salakos focipálya melletti zöldterületen.** Amennyiben sikeres lesz pályázatunk, azt gondolom, végre jó, könnyen megközelíthető és jól őrizhető helyre kerülhet játszóterünk.

Kezd tisztulni a kép az **iskolánk jövőjét** illetően. Szeptember 30-ig nyilatkoznia kell az önkormányzatnak, hogy a jövőben vállalta-e az általános iskolája működtetését vagy sem. Hangsúlyozom, hogy csak a működtetésről van szó, ami a közüzemi költségek viselését és az épületek karbantartását foglalja magába. A pedagógusok és technikai dolgozók foglalkoztatása a járási hivatalok mellett létrehozott tankerületekhez kerül, ebben nincs döntési szabadsága a falunak a továbbiakban. Az iskolák államosításával sajnos a legfontosabb, az iskola jövőjét meghatározó döntésekbe nem marad érdemi beleszólásunk és választási lehetőségünk sem. A tanév kezdetén a képviselő-testület és a pedagógusok részvételével tartott fórumon igyekeztem, igyekeztünk is valamennyi felmerült kérdést megválaszolni ezzel kapcsolatban, és kicsit eloszlatni a bizonytalanság ködét ebben a témában. A képviselő-testület által meghozandó döntések előtt pedig lehetőségünk nyílt arra, hogy kikérjük az érintettek véleményét is.

A **vasút korszerűsítése** végre a megvalósítás szakaszába lépett. A korábban a község honlapján közzétett terveknek megfelelő parkoló-átalakítás mellett több, a Bécsi úti ingatlanok kertvégein összegyűlő belvizet elvezető műtárgy kerül felújításra, remélhetőleg ezzel is csökkenthető ezeknek a területeknek a problémája. A képviselő-testület júniusi rendkívüli ülésén kezdeményeztem a közpark területén még megtalálható nem önkormányzati tulajdonú területek kisajátítását és a tulajdonjogok rendezését. A testület többsége szerencsére támogatta ezt a fontos ügyet, így megkezdtuk a tárgyalásokat az érintett tulajdonosokkal. Közülük volt, aki a felkínált csereingatlant elfogadva pár napon belül megkötötte az önkormányzattal a csereszerződést, volt, aki megvételre kínálta in-

gatlanát, de egyikük sem gördített akadályt a tulajdonrendezés útjába.

Július végén **megkezdődött a leendő főcípálya és közpark területének tereprendezése**. A területre a vasúti pálya pilisjászfalui szakaszának nyomvonal-korrekciója kapcsán kitermelt termőföld került elhelyezésre. Ennek köszönhetően eltűnnek a korábbi években itt illegálisan elhelyezett építési törmelékhalomok, és tiszta, rendezett területté alakulhat. A tereprendezés után a kivitelező kitisztítja a Bécsi úti ingatlanok végében vezető több éve elhanyagolt vízgyűjtő árkot, illetve kialakít egy vízgyűjtő medencét, amelyben összegyűlő víz később a terület öntözésére hasznosítható. A közpark tisztaságának megóvása érdekében felszámoljuk a gépkocsi-behajtás lehetőségét, és a továbbiakban csak gyalogosan közelíthető meg a terület. Szakember javaslatára a terület füvesítésére a jövő ősszel kerülhet sor, miután a feltöltés kellően megülepedett.

A **Kálvária-dombi kivitelezés kapcsán folyamatban lévő perünkben** a nyári ítélezési szünet előtt kijelölésre került az igazságügyi szakértő. Egy kisebb csatát már nyertünk is ebben az ügyben, hiszen a Sade módosította keresetét és gyakorlatilag elismerte, hogy az el nem készült járda kivitelezői díját jogtalanul követeli a leányvári önkormányzattól. Az ügyvédünkkel közösen megfogalmazásra kerültek azok a pontok, melyeknek vizsgálatára felkértük a bíróságot, illetve a szakértőt. Augusztus 31-én az igazságügyi szakértő megtartotta helyszíni szemlét. A következő tárgyalásra novemberben kerülhet sor, immár a szakértő véleményének ismeretében.

Hargitai Zoltán doktor úr augusztusban elhagyta az orvosi szolgálati lakást. Előző írásomat többen félreértették, ezért fontosnak tartom még egyszer leszögezni, hogy a háziorvosi rendelés a továbbiakban is a megszokott helyén működik, mindössze a szolgálati lakás üresedik meg.

Nem unatkoztunk tehát nyáron sem. Azok mellett az ügyek mellett, melyek a bürokráciával való iszapbirkózást (lásd művelődési ház) jelentik, szerencsére több az olyan feladat, ami a lehetőséget jelenti az előrelépésre, ami fejlődést hozhat. Amíg ez így marad, addig azt hiszem, minden okunk megvan a reménykedésre.

Hanzelik Gábor

Közpark és focipálya

A folyamatban lévő közpark kialakításáról többször, több helyen adtam hírt. Nem lehet azonban eleget beszélni erről az ügyről sem. Néhány fontos tényt szükségesnek érzek így, egy külön írás keretében is rögzíteni.

Természetesen nem ez a fejlesztés a legégetőbb hiányosság a falu életében, nem is ez indokolta a megvalósítását. Egyszerűen most nyílt lehetőség arra, hogy komoly, több tízmilliós befektetés nélkül juthassunk a terprendezéshez szükséges nagy mennyiségű tiszta földhöz. A terület rendezése az önkor-

mánynak egyetlen fillérjébe sem kerül! A beszállított földért nem az önkormányzat fizet, hanem az önkormányzatnak fizet a lerakást végző cég. Ez pedig nem kiadással, hanem bevétellel jár! Emellett a kivitelező vállalta a terület határán húzódó belvízgyűjtő árok kitisztítását is, mely szintén nem kerül az önkormányzatnak pénzébe.

Az ilyen lehetőséget pedig meg kell ragadni, hogy aztán ha megvalósul a terület füvesítése is, akkor újra legyen olyan közösségi tere a falunak, ami már egyszer a jelenlegi iparterület helyén megvolt.

Néhány mondat a közterületek gondozásáról

Több leányvári lakos is fordult a hivatalhoz segítségért, hogy az ingatlana előtti árkok szélein a fűnyírást végeztessük el a közmunkásokkal. A közmunka rendszere azonban komoly átalakuláson ment keresztül idén, hiszen elsőbbséget élvezve beléptek a foglalkoztatók közé a vízgazdálkodási szervezetek, valamint az erdészetek, melyek a leginkább munkaképes közfoglalkoztatottakat „elszipkázzák” az önkormányzatok elől.

Komoly gondot jelent, hogy a nyári időszakban legalább két, esetleg három férfi foglalkoztatását biztosítani tudjuk a közterület fenntartásra. Ilyen feltételek mellett nem vállalkozhat az önkormányzat sem csak

azoknak a közparkoknak, útszéleknek, valamint a temetőnek a rendben tartására, ami valóban az ő feladata.

A Bécsi út és az Erzsébet utca kezelője a Magyar Közút Zrt. Ezeknek az utaknak, az utak melletti árkoknak és járdáknak a karbantartása az ő feladatuk. A falu nincs abban a helyzetben, hogy ezeket a feladatokat más helyett végezze el. Kérem ezért a lakosság megértését, és kérem Önöket, hogy ilyen jellegű kéréseikkel forduljanak a Magyar Közút Zrt.-hez. A település többi utcáján az érvényes köztisztviselési rendeletnek megfelelően minden ingatlan előtt a közterület rendben tartása az ingatlan tulajdonosának a

feladata. A legtöbb ingatlantulajdonos pusztán saját magával szemben támasztott igényességéből fakadóan **rendben is tartja a portája előtti közterületet, nekik ezt szeretném is megköszönni.** Az árkok javítását,

illetve azokat az útszéleket, ahol nincs lakott ingatlan, az önkormányzat erejéhez mérten természetesen a továbbiakban is igyekszik gondozni.

„Vasgyűjtés”

Sajnos nem múlhat el úgy év, hogy néhány tolvaj ne gyűjtene be pár közmű fedlapot a falu útjairól, gyakran a bosszúságon túl balesetveszélyt is okozva ezzel a közterületen. Kérem a tisztelt leányváriakat, ha ilyet észlelnék, akkor a hivatalba tegyenek bejelentést a hiányzó fedlap pontos helyének megjelölésével (utca, házszám), valamint ha lehetséges, a közmű megnevezésével (víz,

csatorna, gáz). A hivatal munkatársai csak ezeknek az adatoknak az ismeretében tudnak intézkedni és a szolgáltató felé jelezni a pótlási igényt.

Hanzelik Gábor

polgármester

FALUNAPOK 2012. SZEPTEMBER 21-23.

Péntek:

- 20 órától buli a Szalai Trióval
- Belépő nincs, az este folyamán a sátorban büfé üzemel!

Szombat:

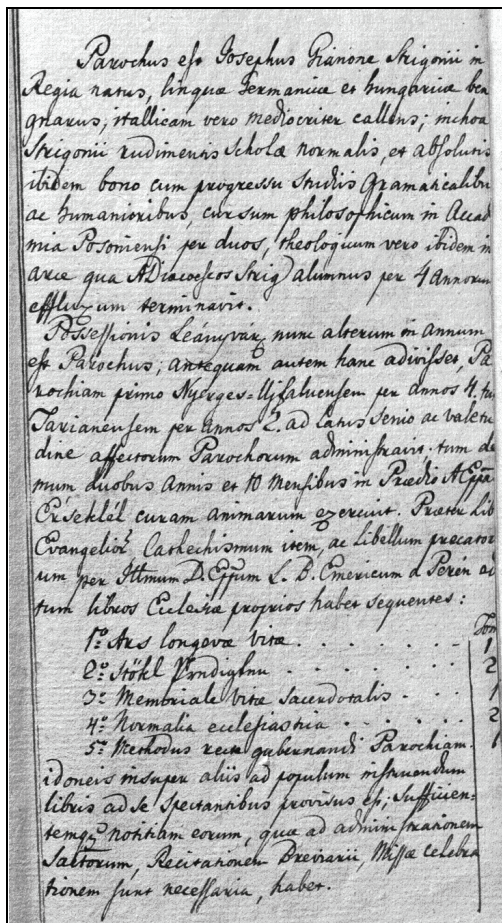
- 15 óra: terményáldás a templomkertben, szüreti felvonulás a sportpályáig
- 15:30 – 18:00: nemzetiségi műsor a helyi és vendég csoportok részvételével (15 éves a Leányvár Sramli), a leányvári judosok és a mazsorett csoport műsora
- 20 órától Szüreti bál a Leányvár Sramlival
- A sátorban délután és este is büfé üzemel, a belépés díjtan!

Vasárnap:

- 16:00: A leányvári kultúrotthon névadó ünnepsége, melynek keretében megemlékezünk a névadóról és munkásságáról, családjáról, majd leleplezésre kerül a ház oldalán a *Farkas János Művelődési Ház* névtábla.

GIANONE JÓZSEF, A LEÁNYVÁRI TEMPLMÉPÍTŐ PLÉBÁNOS (1774 – 1826)

Kettőszáz éve, 1812. július 22-én készült el községünk egyházi életéről az első részletes egyházi vizsgálati jelentés, a Canonica Visitatio. A teljes vizsgálati jelentést 2008. évi Leányvári Újságban olvashattuk, amely plébánosunkról, Gianone Józsefről a következőket írja:

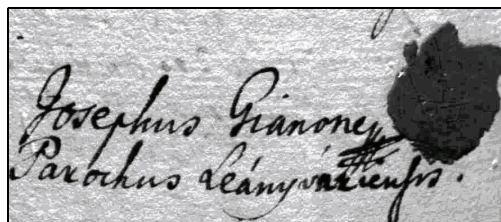
A plébános Gianone József, aki Esztergom szabadkirályi városban született, jól tud magyarul és németül, olaszul azonban csak középszinten. Miután rendes iskolai tanulmányait Esztergomban elkezdte, majd ugyanott jó előmenetellel befejezte a gram-

matikai és humán képzést, a filozófiát két évig a pozsonyi akadémián, a teológiát pedig ugyanabban a városban, mint esztergomi növendéke 4 évig végezte.

Leányváron most második éve plébános. Mielőtt azonban ide jött volna, először Nyergesújfalun vezette a plébániát, vezette négy éven át, majd Tarjánt két évig oldallagosan látta el, a plébánosok öregsége és betegsége miatt. Végül két évet és 10 hónapot Érseklélen, az érseki majorban a hívek lelki gondozását végezte. [Felsorolásra kerül a parókia 7 kötetes könyvvállománya.] Ezen felül más, a nép oktatására szolgáló könyvekkel is el van látva. Birtokában van azon dolgok feljegyzésének, amelyek a szentségek kiszolgáltatásához, a zsolozsma mondásához, a szentmise celebrálásához szükségesek.

Három olyan különleges könyvvvel rendelkezik, amelyek közül az egyikben a keresztek, a másikkban a házasságot kötöttek, a harmadikban pedig a halottak vannak igen gondosan bejegyezve. [E kéziratos anyakönyvek plébániánk ma is féltve őrzött alapdokumentumai.]

Az életéről eddig feltárt legrészletesebb szöveg ismertetése után olvashatjuk latin nyelvű szép aláírását, melyet a plébánia díszes viaszpecsétjével egészít ki.

Mai temetőnk régi-régi sírkövei között találjuk egykori plébánosunk kopott, díszes faragású vörös márvány sírkövét, amelyen a kőbe vésett betűk igazolják:

„JOSEPHUS GIANONE GEWESTER PHARER ZU LEÁNYVÁR 52 JAHRE ALT GESTORBEN AM 15 SEPTEMBER 1826”

A gondozatlan sír 14 év híján, 200 éve őrzi plébánosunk hamvait.

Egyházközségünk mai plébánosa, Feldhoffer Antal kezdeményezésére elhatározta a sír felújítását. A felújítást a kegyeleti és múltunkat ápoló törekvések mellett elsősorban az Ő templomépítő erőfeszítései motiválták.

A Gianone család történetét kutatva igazolható, hogy az ősök a svájci Ticino tartományból kerültek Magyarországra. A kanton Svájc legdélibb szöglete, s nevét a Ticino folyótól kapta, amely az olaszországi Pó folyó egyik mellékfolyója. Baranyában több jelentős épület és szobor igazolja az ősök építőmesteri és kőfaragó tudását.

Egykori plébánosunk testvérei, Ferenc és Antal szintén a papi hivatást választották. Mindketten Dorog plébánosai is voltak. Antal a péliföld-szentkereszti, Ferenc pedig a dorogi temetőben nyugszik.

A jó nevű család leszármazottaihoz tartozott János is, aki Esztergom szabad királyi város közgyűlésén, 1848-ban a „Nemzeti Őrség” szükségességét vetette fel.

A későbbi neves leszármazottak közé sorolható Gianone Egon, aki 1971-től 16 évig a bécsi Pázmáneum rektora volt.

Némethy 1854. évi kiadványában sorolja az egykori esztergomi egyházmegye papjait, amelyben a három papi hivatást választó Gianone testvér szolgálati helyeit közli.

Az önálló leányvári anyaegyház története Jungbauer Ferenc lelkészségével kezdődik, aki 1803 novemberében kapta megbízatását. A 43 éves Jungbauer plébános úr alapította meg a leányvári egyházközséget (Kirchengemeinde). Az ő papságának időszakában épült meg a plébánia, majd elkezdődött a templomépítés előkészítése. Ő is a temetőnkben nyugszik, de pontos sírhelye ismeretlen.

A mai templomunk építésének pontos időszaka még nem egyértelmű, de tudható, hogy Gianone plébános úr leányvári lelkészségének idejére esik.

1819. november 11-én Gianone József leányvári plébános kéri az általános érseki helynököt, hogy járjon közben, hogy a leányvári templom előbb épülhessen fel, mint a kirvai (máriaalmi).

A latin nyelvű levélben olvashatjuk:

Kiváló és Főtisztelendő Püspök és Általános Helynök Úr, kegyelmes és jóságos Prelátus Uram!

Nem kis zúgolódás közepette vettem hírért a leányvári néppel együtt, hogy a csolnoki templom befejezése után előbb fognak Kirván új templomot építeni, mint Leányváron, noha a templom építését a falu népe már többször buzgón kérte a nagyméltóságú tanácstól és immár harminc esztendeje gyűjti a követ, hogy mindig készen álljon, ha elnyerte a hön áhított támogatást.

A nép e régi kívánságát a néhai Novák János prefektus ígérete is táplálta, amely szerint a csolnoki templom elkészülte után a leányvárit fogják felépíteni, ő azt is felismerte, hogy a leányvári templom építése a kirvainál fontosabb lenne, ahogy azt most két év múltán bárki még inkább láthatja Isten szolgálói közül, ha az egyház céljára szolgáló nyers téglából épült épületet, ahol korábban

a község jegyzője lakott, szemügyre veszi, amelyet, noha többször felújításokat végeztek rajta, a mindenhonnan beszivárgó esővíz annyira megrongált, hogy már újra kéne alapozni és összeomlás fenyegeti, amitől a Mindenható Isten óvjon meg minket, - de vannak más okok is, amelyek azt támasztják alá, hogy a leányvári templomot a kirvainál előbb kell felépíteni:

- 1) Leányvár immár 80 esztendeje fekszik az átmenő út mentén, jelenleg több mint hatszázan lakják és a mindössze 32 éve alapított Kirvánál több lakója van.
- 2) A kirvai egyház céljaira szolgáló épület jó anyagokból épült és stabil, és noha a közösség létszáma alacsonyabb a leányvárinál, nagyobb befogadóképességű.
- 3) A leányvári imaház elhanyagoltsága miatt alkalmatlan, mert kicsi a községhez képest, és alig a hívek felét tudja magába fogadni, és a hely szűkös volta miatt szinte minden vásár- és ünnepnapon előfordul, hogy ketten-hárman rosszul lesznek, ahogy velem is megesett már néhányszor, amikor az oltárnál álltam.
- 4) Az átutazók és az itt állomásozó katonák gyakran zaklatják és kinevetik a leányváriakat az egyház romos állapota miatt, aminek Kirva népe egyáltalán nincs kitéve, mivel távol fekszik az átmenő úttól és idegen, vagy katona csak ritkán vetődik oda.
- 5) A jámbor leányvári nép a saját templom iránti nagy vágyakozásból szorgalmasan fejt és gyűjt köveket az alapozás céljára, és már 85 négyzetöltnyi kő gyűlt össze és két árkot is kiástak. Ilyen előkészületeket a kirvai nép nem tud felmutatni.

A fentiek előadása után kiválóságodtól a jámbor hívekkel együtt azt kérjük, hogy méltóztassék a tanácsnál közben járni, hogy Leányvárnak új temploma lehessen.

Kegyelmed nagy jótéteményei és nagylelkősége által lekötözött és férfiúi tisztelettel adózó legalázatosabb szolgálója:

Gianone József leányvári plébános

Az érvelő levél fontos adalék ahhoz, hogy 1819-ben még el sem kezdődött a mai templomunk építése, de példázza egykori plébánosunk ügy iránti elkötelezettségét, buzgóságát is. A máriahalmi templom építése 1820-ban kezdődött, és két év múlva, 1822. december 18-ra elkészült, de 1823-ban a leányvári hívek is már új templomuk elkészültét ünnepelhették.

A templomépítő egykori plébánosunk sírjának felújítása falunk mai lakóinak tisztelő emlékezése az Ő áldásos munkájára, aki több mint 200 éve, 1810-ben kapta leányvári megbízatását és haláláig, tizenhat éven át gondozója volt leányvári hívei lelki életének.

Sírjának felújításához templomunkban gyűjtjük a hívek adományát, amelyért ezúton is köszönetet mondunk minden támogatónkknak.

Halálának 186. évfordulóján, szeptember 16-án szeretnénk egykori plébánosunk felújított síremlékét újraszentelni. Az ünnepélyes eseményre a vasárnapi szentmise után, háromnegyed tízkor kerül sor a helyi temetőben. Az ünnepségre szeretettel várjuk községünk minden lakóját.

Feldhoffer Antal plébános

Leányvár, 2012. augusztus 3.

Lapzártakor kapta szerkesztőségünk a jó hírt: a község képviselő-testülete augusztus 29-i ülésén egyhangú szavazattal 25.000 forintot szavazott meg a sírfelújítás költségeihez.

A magánszemélyek adományai, kiegészülve a megítélt hozzájárulással biztosítják a kedvezményes felújítási költségeket.

Az adományozó személyeknek és a képviselő testületnek köszönetet mondunk a felajánlott támogatásokért. A Leányvári Újság októberi számában beszámolunk a sírkő újrasszentelésének részleteiről.

Ui: Az irattári anyagokat összegyűjtötte:
Dr. Szakmár János

2012. augusztus 26-án ismét **nagy sikerű, helyi rendezésű hangversenyen** vehettünk részt a plébánia kertjében. A magyar zenés esten magyar népdalokat és komolyzenei műveket hallhattunk leányvári énekes és hangszeres előadók tolmácsolásában. A darabok között Feldhoffer Antal atya olvasott fel ünnepi gondolatokat. Aki ott volt, ismét pozitív élményekkel gazdagodhatott. Mindannyiunk nevében köszönjük a szervezőknek és az előadóknek ezt a kellemes délutánt!

A koncertről részletesebb beszámolót októberi lapszámunkban olvashatnak majd, a fényképes galéria és a zenés esten készült videófelvétel azonban már elérhető a www.leanyvar.hu internetes oldalról is.

Tánc tábor a Bükkben

Immár negyedik alkalommal szerveztünk tábor a táncos gyermekek részére az ország valamely kedvelt táborhelyén. Idén a Bükk kapujának is nevezett Felsőtárkányra esett a választásunk.

Augusztus elején 24-en vágtunk neki az útnak, hogy együtt töltsünk néhány vidám napot. Az első napra terveztük a Lázberci víztározónak és környékének megtekintését, melyről már előzetesen is szép felvételeket találtunk az interneten. Az időjárás azonban nem volt kegyes hozzánk: az eső, a folyamatos dörgés és villámlás miatt csak egy rövid időt tölthettünk a tónál. Mikor elállt az eső, azt is megtapasztalhattuk, milyen a gőzölgő aszfalt, azaz milyen az, amikor extra gyorsasággal párolog el az eső a meleg útburkolatról. Ezután következett egy rövid megálló Szilvásváradon, ahol néhányan a bobozást is kipróbálták, majd délután elfoglaltuk szállásunkat. Itt megtudtuk, hogy talán a lehető legjobb időpontot választottuk a táborozásra, mert a hétvégén nemcsak Rétesnapokat rendeznek a községben, hanem profi kerékpáros versenyt is.

A tábor másnapjának délelőttje tánccal és közös játékkal telt. Délután a csapat egy része biciklitúrára indult, a többiek pedig a közeli tó környékén megrendezett kétnapos rendezvényre, a Rétesnapokra látogattak el. Sétálhattunk, kóstolhattunk finomabbnál finomabb házi réteseket, láthattuk a helyi hagyományörző táncegyüttes műsorát, és aki kedvet érzett, beállhatott közéjük a táncházba is. A nap fáradalmait – a mai modern technikának és egyes táncoktatók leleményességének köszönhetően – egy közös filmnézés során pihentük ki.

A következő nap igen melegnek ígért. Már reggeli után vettük a hátizsákunkat

és a túracipőnket, hogy kiránduljunk egyet a közelben, és végigjárjuk a számtalan bükki tanösvény egyikét. Kisvasúttal közelítettük meg a tanösvény kapuját, majd a másfél kilométeres séta során 25 szemléltető táblának köszönhetően részletesen megismerhettük a Bükk hegység erdeinek növény- és állatvilágát. Előző nap hiába osztottunk-szoroztunk, nem sikerült elkerülni, hogy a legnagyobb hőségben tegyük meg az 5 km-es utat a szálásra.

A délután második felében viszonylagos csend volt a tábor területén: mi a kirándulásunk fáradalmait pihentük ki faházainkban, a biciklisek pedig a verseny végeztével lassan elhagyták a helyszínt. Kis szusszanás után, mi, felnőttek felkészültünk a gyerekek által izgalommal várt bátorságpróbára. Tavaly Zánkán – élettel teli táborhely lévén – nem volt szükség kifejezetten nagy bátorságra az esti feladatok teljesítéséhez. Olyannyira nem, hogy a gyerekek még az egyes állomások közt felbukkanó szellemet is leteperték...☺ Most azonban az erdőben voltunk, alig volt közvilágítás, és még az eső is eleredt, dörgött az ég. A táborlakóknak elem-lámpás morzejelek és különböző jelszavak segítségével kellett megkeresni csapattársaikat és bejutniuk egy-egy faházba. Ezután „postán” kaptak további feladatokat: csapatnév és csatakiáltás kitalálása, a tanösvényen látottakhoz–hallottakhoz kapcsolódó kérdés-sor megválaszolása, állatok képeinek megkeresése a füves réten. A pontozható feladatok megoldása után sort kerítettünk néhány vicces játékra a sötétben, végül a legidősebbek elindulhattak az igazi bátorságpróbára a tóhoz vezető erdei ösvényen. Ezt a részt, amit a fiatalok már nagyon vártak, csak másodszori próbálkozásra sikerült megvalósítani, mert mi, felnőttek sem mertünk elindulni

tereprendezésre, még elemklámpával sem. Miután egy fonalgombolyagtól is képesek voltunk égbe kiáltó sikítózásra, gondoltuk, ez a gyerekeknek sem való. Tévedtünk, ők bátrabbnak bizonyultak! Kézen fogva, egymást biztatva tettük próbára bátorságunkat, ez után pedig senkitől nem kellett külön kérni, hogy jól zárják be faházuk ajtaját! ☺

Az utolsó nap reggelén, gyors pakolás után kihirdettük a tábor idejét felölölő csapatverseny eredményét. Utunk a továbbiakban Lillafüredre vezetett, ahol megnéztük a vízesést és a csodálatos mészkőképződményeket a mindössze 10 °C-os Anna-barlang-

ban. Délután fáradtan, de bízunk benne, hogy mindenki szép élményekkel gazdagodva tért haza!

Köszönjük minden táborozónak, hogy a szabályokat elfogadták, betartották, és számíthattunk egymásra a négy nap folyamán! Ha rajtunk múlik, a tánc-tábor hagyománya jövőre is folytatódik, amikor talán azok is velünk tarthatnak, akik idén nem tették vagy nem tehették.

*A leányvári német nemzetiségi
tánc csoportok vezetői*

AZ ELSŐ LEÁNYVÁRI UTCA, A SZENT ERZSÉBET UTCA TÖRTÉNETÉRŐL

Településeink utcáinak, tereinek, épületeinek és díszítő növényzetének együttes hangulata fontos adaléka az ott élő emberek széperzékeknek, rendszeretének, esztétikai igényének. Az utak sokféleségéről több népi bölcsesség, népmese és sok szép vers fogalmazódott, de számos közkedvelt dalban és megénekelték szépségüket. Egy csokorra való ezek jelzős alakjairól:

Akácos út, a pápai út, széles út, keskeny út, mélyút, cigány út, egerút, macskaköves út, egyenes út, görbe út, rövid út, hosszú út, nagy út, rögzös út, határ út ...

Az utcaképek változása napjainkra felgyorsult. Az utak forgalmának dinamikus növekedése, a bővülő és korszerű lakásigények kielégítése az esetek nagy többségében nehezen egyeztethető össze a régi, sajátos hangulatú utcaképekkel.

Krúdy Óbudájának kedélyes hangulata ugyancsak messze esik a mai Óbuda panel-sorainak és széles, nagy forgalmú útjainak városi lüktetésétől.

Az utcák elnevezése is árulkodója lehet egy-egy politikai kurzus elvárásainak. Napjainkban egyes településeinken népszavazásba torkollik egy-egy tér vagy útca nevének megváltoztatási szándéka.

Leányvár főutcája, az egykori Szent Erzsébet út napjainkra Erzsébet útra egyszerűsödött, mint ahogyan a háború után a bányászok védőszentje is csak Borbála lett, államalapító királyunk neve pedig Szent István helyett I. Istvánra változott.

Életünk folyamán az utak hozzánőnek mindennapjainkhoz. Ápoljuk házunk utcai részének fáit és virágait, tisztán tartjuk a házunk előtti járdaszakaszokat. Az úton pajtasainkkal együtt megyünk az iskolába, kedves kutyusunkat sétáltatjuk, esetleg rohannunk a megállóhoz beálló autóbushoz, barátainkkal is többnyire az utcán találkozunk.

Egykor volt és ma élő kevés számú visszaemlékező feljegyzéseiből és emlékezéseiből szeretném felidézni főutcánk régi-régi hangulatát, szépségét, és a mai utcakép kialakulását eredményező korszerűsítéseket.

Grosz József Úr, a néhai Grosz Henrik alpolgármesterünk Németországban élő unokatestvére Untergruppenbachból küldte meg az egykori Szent Erzsébet utcára vonatkozó részletes feljegyzéseit. A ma 85. évébe lépett idős szakember 18 éves volt, amikor elűzték szülőfalujából, Leányvárról. Fiatalon, már új hazájában tette le a kőműves mestervizsgát.

Visszaemlékezését 84 évesen, választékos magyarságával írta Németországban.

A Víz áldás vagy átok című írásának részletét idézem:

Az embert életösztone a természeti környezetének átalakítására ösztönzi, amely a megélhetés feltétele is. Az 1750-es években érkezett betelepülőknek és jószágaiknak hajlék kellett, de még ennél is fontosabb a vizet biztosító kutak építése volt, mert víz nélkül nincs megélhetés [élet]. Ez a víznek áldása. A kézművesek, kőművesek, ácsok, bognárok, kovácsok is csak víz biztosításával végezheték munkájukat. Az ivóvíz, az állatok itató vize és a tisztálkodáshoz szükséges víz alapvető fontosságú volt.

Megjelöli az elsőnek épült 3 közkút helyét, rajzot közöl a kútakvák formájáról. *Az első kút a Binder Lőrincnél volt az utcán [a mai Erzsébet u.171.], a második kút a temetőtől a templom irányába az utolsó parasztnál, a pap lakása mellett. [Schäffer József egykori háza, ma Erzsébet u.131.] a harmadik pedig a Moller Ferenc asztalosnál [a mai Erzsébet u. 53.] A kutak igen jól tartottak, egészen a harmincas évekig [1930]. Akkor már a rézrozsda és a moha vonta be a kút falakat.*

Feljegyzésében részletezi a csapadékvizek felszíni elvezetésének fontosságát és a nagyobb mennyiségű csapadék okozta erőzimos károkat. *Ez a víz átka* – írja okfejtésében.

A faluközponttól, a templomtól az Erzsébet út lejtőin lefolyó víz az út közepén mély árkokat mosott. A Bécsi út felé eső lejtőn – meredekebb lévén – az árokszerű vízmosás egyre mélyebb és szélesebb lett, és már-már a házak árokba omlásával fenyegetett. Megjelöli a szakadékszerű kiöblösödések legveszélyesebb helyeit. *Jillich Jánosnál [a mai Erzsébet u. 61.] és szomszédjánál Pregitzeréknél, valamint velük szemben, a másik oldalon (Rävü) Péter Józsefnél (Rävü, a megkülönböztetésül használt ragadvány név volt) és „Matthias Vetternél” (Mátyás bácsinál, akit csak így emlegettek kortársai. Teljes nevén Gerstner Mátyás) [a mai Erzsébet u. 57.] alakult ki omlásveszély.*

A Vasút utcában akkoriban még csak öt ház volt. Ott Soproniék (Soproni László szüleinek egykori háza) és a szemben lévő Fehér család háza előtt volt nagy szakadék. A Stadtmüller ház (a közelmúltig Koczor László és családja házaként volt ismert) sarki, utcai része – megelőzendő a ház omlását – nagy fagerendákkal volt kitámasztva.

Grosz Úr méretarányos rajzai ábrázolják a széles vízmosásokat átívelő fahidakat, a kétoldali vízelvezető árkok metszeti rajzait, és a közkutak fából, ill. kőből készült kút kávéait a kerekcső-vödrös felvonó szerkezettel. (Hasonló négyzetformájú, kőből épült kútka még eredeti formájában Nagykovácsi egyik régi útján ma is látható, de belőle már elektromos szivattyú szállítja a vizet a mai Rákóczi utcában.)

Az Erzsébet út teljes felújítására 1936-ban került sor. Kitérték az úttest nyomvonalát, amelynek tengelye a vízmosta, mély árok volt. Kikubikolták a mély árok vízmosta hordalékát, és kőzúzalékkal feltöltve kialakították a mai útszínt. Jobbról és balról a házak utcai nyomvonala és az úttest szélei között elkészültek a kőekkel kifalazott vi-

zes árkok, amelyek kizárólag csapadékvíz elvezetésére épültek. A munkálatokat Moller Mihály leányvári kőművesmester irányította. Az utépítésen dolgozott Baumstark János kőműves is, akinek húga, Schmidt Jánosné, Náni néni, falunk mai lakója is jól emlékszik az egyes munkák részleteire. Az idősebb fiútestvér, bevonulása után az orosz frontra került, ahonnan már nem tért vissza. Nevét a háborúban elesettek között olvashatjuk a hősök tiszteletére közvetlenül az Erzsébet út mellett felállított emlékmű márványtábláján.

Az árkok és a járdák közé minden ház elé két diófát ültettek. A község olyan szép lett,

hogy példája lett több falunak – írja Grosz Úr.

Jillich György, a háború előtti idők sike-res leányvári vállalkozója így ír: *A falu egy tiszta és nett település benyomását keltette, amely lakói törődésének volt köszönhető. A falu sokat adott szépségére. A másfél km hosszú, 13-17 m széles Szent Erzsébet utcai útszakasz utcai közvilágítása is ekkor készült. 34 db elektromos utcai lámpa került az útmentén felszerelésre- olvashatjuk a Leányvár a Bécsi országút mentén című visszaemlékezésében.*

Látványosabb egy színes rajz, amelyet a néhai Eifert Antal, helyi cipésmester készített *Leányvár község Bécsi útja az 1920-as években* címmel. A kép címe alatt megjegyzi, hogy *Gyermekkori emlékeimből rajzoltam.* A kép fekete-fehér másolata kultúrotthonunk igazgatójának szobáját díszíti.

A képen jól látható az Erzsébet út közepén a zöld fák szegélyezte mély árok. A mai kultúrotthon helyén akkor még Herhäger Úr emeletes háza állt, alsó szintjén a mester kovácsműhelyével. Az egykori Erzsébet út nem közvetlenül csatlakozott a Bécsi úthoz, ahogyan ez napjainkra kialakult. A kép még

ábrázolja a mai salakos kézilabdapálya helyén állott uradalmi épületet a hozzátartozó, félkörívben elhelyezkedő cselédlakásokkal, istállókkal, sertésólakokkal és fészerezellel. Az épületegyüttesben kapott helyet az olvasókör. A könyvtár zöld vászonkötésű könyveiben jelezték, hogy a kötetek a leányvári népkönyvtár tulajdonát képezik. Könyvtárosa az ácsmester Eifert Tamás volt, akinek Antal fia rajzolta a színes utcaképet. Az épület a háború során bombatalálatot kapott, építőanyagát pedig a lakosság széthordta.

Az épületegyüttes szinte lezárta az egykori Szent Erzsébet út Bécsei úti csatlakozó részét. A mai Bécsei úton akkor még nem voltak házak, de a csapadékvíz elvezetését biztosító útáthidalások már elkészültek (3 db), és folyamatos gondozásuk az „útka-parók” állandó feladata volt. Ami 100 éve lapáttal működött, az napjaink árokkarbantartó gépeivel kampányszerűen és esetlegesen működik, többnyire akkor, mikor a Bécsei út teljes szélességét ellepi az agyagos hordalék.

A mai Erzsébet út Bécsei úttal párhuzamos szakaszát egykoron Csabai útnak nevezték, amely napjainkra zsákutca lett, mert a rendszerváltást követően még az út határba vezető szakaszát is privatizálták. Az egykor volt főutca szerepét fokozatosan átvette a Bécsei út, amely országos főútvonal jellegének megfelelően községünk legforgalmasabb és legzajosabb útja lett.

A jövőt a pihenést szolgáló, esztétikus és panorámás lakóparkok jelentik.

A Kálvária-dombon kialakított és közművesített panorámás telkek korszerű otthonaiból páratlan kilátás nyílik a Pilis méltóságteljes, kéklő vonulatára. A Panoráma úton már elkészültek az első házak, és bízunk abban, hogy az építőipart súlytó recesszió nem tart örökké, és az utókor valamely krónikása egyszer majd megírja Leányvár legújabb és legszebb útjának történetét.

Leányvár, 2012. augusztus 18.

Dr. Szakmár János

Német – magyar judo találkozó

A leányvári judósok 29 éves szoros kapcsolatát ápolnak a bajor TUS Töging judo csapattal. 2012-ben a 30 fős tögingi csapat látogatott el Leányvárra, Krebes Horst, Töging város főpolgármestere, Noske Werner sportigazgató, valamint Franzl Stefan vezetőedző kíséretében.

A hazai és a vendég csapatok judóban, vízilabdában és fociban mérték össze tudásukat, de a nálunk töltött napok alatt különböző kulturális programokon is részt vettek.

A judo csapatverseny, illetve a női és a férfi foci bajnokság leányvári sikert hozott, míg vízilabdában a tögingi csapat győzött.

Pfluger Antal

SE elnök

FIGYELEM!

Nagy örömmel adjuk mindenki tudtára, hogy
Leányváron BOLHA- és TERMELŐI PIAC lesz
2012. szeptember 15-én SZOMBATON a sportpályán,
8 és 12 óra között.

Várjuk a bolhapiac szerelmeseit, hiszen ami egyiknek kacsat, az a másiknak kincs. Lehet kipakolni ruhát, könyvet, alkatrészeket, berendezési tárgyakat, cipőt, újságot, régiséget, kézműves termékeket, otthon megtermelt zöldséget, gyümölcsöt, mézet, lekvárt, savanyúságot, tejterméket...

Várjuk a gyerekeket is: gyűjtsd össze az otthoni megunt játékaidat, és add el vagy cseréld másra!

Várjuk a vásárlókat, akik szeretnének vásárolni, nézelődni, téblábolni, kíváncsiskodni, kóstolgatni, kérdezősködni, finomságokkal jóllakni.

A piac csak úgy működik jól, ha mindannyian beletesszük a saját munkánkat, lelkesedésünket.

Az árusok termésük/termékük legjavát hozzák, mosolygósak, a bolhapiacos kincsek pedig nem lim-lomok, elnyűtt kacatok, hanem már megunt, de jó /szép állapotban lévő, használható tárgyak lesznek.

A vásárlók pedig nem ijednek meg egy kis esőtől; elhívják az ismerőseiket is ☺

Rajtunk múlik, milyen lesz!

Az asztalról minden árusnak magának kell gondoskodnia, helypénz nincs.

Kapcsolattartó: Tóth Ágnes

Tel.: +36-30-859-7811

E-mail: totagas@hotmail.com

**Szeretettel meghívunk minden kedves
leányvári lakost és LENA tagot, a**

**2012. szeptember 15-én szombaton 8 és 12
óra között BOLHAPIACCAL EGYBEKÖTÖTT**

ŐSZI RUHABÖRZÉRE

**MELYET - RENDHAGYÓ MÓDON - A
SPORTPÁLYÁN RENDEZÜNK MEG.**

**A Ruhabörzére szánt ruhákat a helyszínen vagy a
szokásos helyeken kérjük leadni:
Ibi fodrászat - Dósa család.**

LENA Egyesület

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarter Zeitung – Leányvár község lapja – Megjelenik minden hónapban – Lapzártá: minden hónap ötödikén – Kiadja: Pili-scsév – Leányvár Körmegye Leányvári Kirendeltsége – Sokszorosítás: FÉBÉ Kft. – Megjelenik 260 példányban – Főszerkesztő: Misik Hajnalka – Szerkesztő: Dr. Szakmár János, Sándori Klára – Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban – Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Tördelés: Mihelik István – www.miev.hu

Elérhetőség: leanyvariujsg@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

ISSN 2060-4874

2012. szeptember